

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΝΕΑ από τη ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Τόμος 8, Τεύχος 1
Ιούνιος 2005

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ		ΣΕΛ.
ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	♦ Web of Science της ISI	2
	♦ Ε-Ρώτηση	3
	♦ International Financial Statistics Online	3
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ	♦ Σεμινάριο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης»	4
	♦ Εγκαίνια της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας	5
ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	♦ Σεμινάριο «Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών για ΑμεΑ»	9
	♦ Διημερίδα «Οι Λαϊκές Βιβλιοθήκες στο Διαδίκτυο»	9
	♦ Διημερίδα «Βιβλιοθήκες του 21 ^{ου} αιώνα»	10
	♦ Παρουσίαση δικτυακής πύλης "Infolibraries"	11
	♦ Παρουσίαση της βάσης δεδομένων «Scopus» (Elsevier)	12
	♦ Ημερίδα «Open Access»	12
	♦ Συνέδριο «Νέες τεχνολογίες στη Δια Βίου Μάθηση»	13
	♦ Ημερίδα «Άτομα με Προβλήματα Όρασης»	14
	♦ Συνέδριο «Αποτίμηση του Έργου και των Υπηρεσιών των Βιβλιοθηκών»	14
	♦ Συνδρομές Περιοδικών	17
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ		

©Βιβλιοθήκη
Πανεπιστημίου Μακεδονίας
Εγγατία 156, ΤΘ 1591
ΤΚ 54006 Θεσσαλονίκη
Τηλ. 231 0 891751-2 Fax 231 0 857794
Email: maclib@uom.gr

Ομάδα Σύνταξης:
Παρασκευή Βοζανά,
Κυριακή Μπαλτά
Επιμέλεια:
Άννα Φράγκου

Web of Science της ISI®

Στα πλαίσια του έργου «Πλοηγός» (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ/ΕΚΤ) η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας εξασφάλισε για όλα τα μέλη της δικαιώματα πρόσβασης στη βάση βιβλιογραφικών δεδομένων και δεδομένων παραπομπών (citation indexes) **Web of Science** της ISI (διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://wos.ekt.gr>). Η πρόσβαση παρέχεται μέσω συμφωνίας του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και του διεθνούς οργανισμού ISI για λογαριασμό των Ερευνητικών Κέντρων που εποπτεύονται από την ΓΓΕΤ, καθώς και για 24 ΑΕΙ/ΤΕΙ που εντάχθηκαν στη συμφωνία.

Το WoS®/ISI® είναι ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα που καλύπτει θέματα Ε & Τ και Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών επιστημών (230 επιστημονικά αντικείμενα συνολικά): πάνω από 8.500 επιστημονικά περιοδικά,

- περισσότερες από 27.000.000 βιβλιογραφικές αναφορές οι οποίες περιλαμβάνουν,
- πάνω από 650 εκ. «cited references»
- 1,1 εκ. νέες εγγραφές & 23 εκ. «cited references»/έτος,

μέσω πρόσβασης και αναζήτησης στις παρακάτω τρεις βασικές συλλογές των βάσεων δεδομένων - citation indexes του διεθνούς οργανισμού ISI®:

- Science Citation Index Expanded® 1970 – σήμερα.
- Social Science Citation Index® 1970 – σήμερα.
- Arts & Humanities Citation Index® 1975 – σήμερα.

Το WoS/ISI® διακρίνεται από το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό να περιλαμβάνει πέραν των επιστημονικών δημοσιεύσεων σε όλους τους τομείς της Ε & Τ, το μοναδικό και απαραίτητο «εργαλείο» για την επιστημονική κοινότητα της χώρας,

το citation index, δηλαδή τα «cited references» των επιστημονικών περιοδικών που αποδελτιώνουν οι βάσεις σε όλους τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας και των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών.

Η συλλογή των «citation indexes» του WoS/ISI® προσφέρει:

- Ταυτόχρονη αναζήτηση και στις 3 βάσεις δεδομένων.
- Web περιβάλλον.
- Εβδομαδιαία ενημέρωση.
- Εντοπισμός «related records».
- Σύνδεση με το πλήρες κείμενο σε ηλεκτρονική μορφή (e-journal full-text).
- Σύνδεση με το Συλλογικό Κατάλογο Ε & Τ Περιοδικών.
- Δυνατότητα για παραγγελία του πλήρους κειμένου από την αντίστοιχη υπηρεσία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης.

Το WoS/ISI® σαν πηγή βιβλιογραφίας χαρακτηρίζεται από:

- Δυνατότητα αναζήτησης και ανάκτησης βιβλιογραφικών αναφορών σε θέματα Ε & Τ, Κοινωνικών επιστημών, Τεχνών & Ανθρωπιστικών επιστημών.
- Οι επιστημονικές δημοσιεύσεις που εισάγονται στη βάση επιλέγονται και υφίστανται επεξεργασία (citation analysis) ώστε να περιλαμβάνουν έγκυρη αρθρογραφία σε θέματα Ε & Τ ανά τον κόσμο.
- Δυνατότητα συσχέτισης πρόσφατων δημοσιεύσεων με παλαιότερες, είτε με τον εκάστοτε συγγραφέα, είτε με την θεματική κατηγορία.

Το WoS/ISI® σαν συλλογή βάσεων δεδομένων με «cited references»:

- Επιτρέπει τη «σύνδεση – συσχέτιση» ενός επιστημονικού δημοσιεύματος με άλλες εργασίες, είτε μέσω των αναφορών που κάνει το δημοσίευμα

σε αυτές, είτε μέσω των αναφορών που έχουν γίνει σε αυτό.

- Γίνεται δυνατό να καταμετρηθεί πόσο συχνά γίνεται αναφορά σε ένα συγκεκριμένο άρθρο και κατά συνέπεια διαφαίνεται το αντίκτυπο της εργασίας αυτής στην ερευνητική κοινότητα παγκοσμίως.
- Επιτυγχάνεται με μοναδικό τρόπο η πλοήγηση στη βιβλιογραφία, τόσο την παλαιότερη (μέσω των δημοσιευμάτων στα οποία έχει γίνει αναφορά), όσο και τη νεότερη μέσω των πρόσφατων «σχετιζόμενων» δημοσιευμάτων (related articles).
- Παρακολουθείται η μετέπειτα πορεία μια θεωρίας ή ιδέας π.χ. εάν επιβεβαιώθηκε και είναι σε ισχύ, εάν υπέστη διορθώσεις, βελτιώσεις, κριτική, εάν είχε εφαρμογή κτλ.
- Επιτυγχάνεται ο περιορισμός της αναπαραγωγής προγενέστερης έρευνας.
- Διαφαίνονται ποιες είναι οι νέες τάσεις σε κάθε ερευνητικό πεδίο.

Η πρόσβαση στο WoS/ISI[®] ελέγχεται με τις IP διευθύνσεις των υπολογιστών και είναι εφικτή από οποιονδήποτε υπολογιστή συνδεδεμένο στο δίκτυο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Εκτός από την απευθείας σύνδεση στη διεύθυνση <http://wos.ekt.gr> μπορείτε να έχετε πρόσβαση και μέσω της πύλης πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων της Βιβλιοθήκης (<http://www3.lib.uom.gr/dbases/>), επιλέγοντας τη θεματική κατηγορία «Γενικά».

Ε-ρώτηση

Η Βιβλιοθήκη ως μέλος του Question-Point Collaborative Reference service της Library of Congress και της OCLC δημιούργησε τη νέα υπηρεσία προς τους χρήστες «ε-ρώτηση». Η «ε-ρώτηση» (Υπηρεσία Υποβολής Ερωτήσεων) είναι η νέα Web-based Υπηρεσία Πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, η οποία δίνει στους χρήστες τη δυνατότητα να υποβάλλουν

ερωτήσεις για τον εντοπισμό πληροφοριών που τους ενδιαφέρουν, όπου και αν βρίσκονται και οποιαδήποτε στιγμή, διευκολύνοντας έτσι την εξ αποστάσεως εξυπηρέτησή τους και προωθώντας παράλληλα τη συνεργασία μεταξύ των Βιβλιοθηκών.

Η Βιβλιοθήκη μας μέσω αυτής της υπηρεσίας παρέχει υπηρεσίες chat και email, και μπορεί να αναφέρει και να δέχεται ερωτήσεις από άλλες βιβλιοθήκες.

Στη νέα υπηρεσία μπορείτε να έχετε πρόσβαση μέσω του παρακάτω link: <http://www3.lib.uom.gr/qp/indexgr.html>.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να δείτε την πολιτική της Βιβλιοθήκης:

α) για την υπηρεσία ε-ρώτηση (ρωτήστε μέσω ηλ. ταχυδρομείου) στη διεύθυνση: <http://www3.lib.uom.gr/qp/emailpolicygr.pdf> και

β) για την υπηρεσία «ε-ρώτηση» (συνομιλήστε ηλεκτρονικά - chat) στη διεύθυνση: <http://www3.lib.uom.gr/qp/chatpolicygr.pdf>

Μπορείτε επίσης να επικοινωνείτε με την υπεύθυνη για την υπηρεσία, βιβλιοθηκονόμο κα Νούλα Αλβανούδη (εσ. τηλ. 746 και 752, e-mail: noula@uom.gr).

International Financial Statistics Online

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας εξασφάλισε για όλα τα μέλη της δικαιώματα πρόσβασης στην υπηρεσία *International Financial Statistics Online Service* που είναι διαθέσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://ifs.apdi.net/imf/logon.aspx>.

Πρόκειται για την εγκυρότερη διεθνή βάση χρηματοοικονομικών στατιστικών δεδομένων που παράγει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (International

Monetary Fund). Περιλαμβάνει περίπου 32.000 στατιστικές χρονοσειρές που καλύπτουν περισσότερες από 200 χώρες και γεωγραφικές περιοχές από το 1948 και μετά.

Η πρόσβαση ελέγχεται με τις IP διευθύνσεις των υπολογιστών και είναι εφικτή από οποιονδήποτε υπολογιστή συνδεδεμένο στο δίκτυο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Εκτός από την απευθείας σύνδεση στη διεύθυνση

<http://ifs.apdi.net/imf/logon.aspx> μπορείτε να έχετε πρόσβαση και μέσω της πύλης πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων της Βιβλιοθήκης

(<http://www3.lib.uom.gr/dbases/>) επιλέγοντας τη θεματική κατηγορία «Επιχειρήσεις» ή «Οικονομική».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

**Σεμινάριο
«Βιβλιοθήκες και Προσφορά
Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα
Όρασης»
1-4 Μαρτίου 2005, Θεσσαλονίκη**

Στα πλαίσια του έργου «Πλοηγός» (ΕΠΕΑΕΚ II/ΕΚΤ) η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας διοργάνωσε το πρώτο σεμινάριο εκπαίδευσης προσωπικού βιβλιοθηκών στην οργάνωση και προσφορά υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης. Στόχος της Βιβλιοθήκης είναι η μεταφορά της εμπειρίας που απέκτησε σε θέματα προσφοράς υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης, στα πλαίσια υλοποίησης του ευρωπαϊκού έργου ACCELERATE (Leonardo da Vinci).

Αρχικά η Βιβλιοθήκη απευθύνθηκε σε Δημόσιες και Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες της Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και σε Δημοτικές Βιβλιοθήκες της Θεσσαλονίκης.

Εξαιτίας της φύσης του σεμιναρίου ο αριθμός των συμμετεχόντων περιορίστηκε από την αρχή στα 20 άτομα περίπου και κριτήριο στην επιλογή των ατόμων υπήρξε η δήλωση παροχής και διάθεσης ειδικού εξοπλισμού και υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης από τις ενδιαφερόμενες βιβλιοθήκες, καθώς και η δήλωση πρόθεσης των ενδιαφερόμενων βιβλιοθηκών για ανάπτυξη τέτοιων υπηρεσιών.

Το σεμινάριο με τον τίτλο «Βιβλιοθήκες και Προσφορά Υπηρεσιών σε Άτομα με Προβλήματα Όρασης», διεξήχθη σε χώρο εντός του Πανεπιστημίου και διήρκεσε τέσσερις ημέρες (4 ώρες/ημέρα, από τις 1 έως τις 4 Μαρτίου 2005). Στο σεμινάριο συμμετείχαν 3 άτομα από τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες Βέροιας, Δράμας και Σερρών, 12 άτομα από τις Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες του ΤΕΙ Θεσ/νίκης, του ΤΕΙ Σερρών, του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και 5 άτομα από τις Δημοτικές Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης και Καλαμαριάς.

Την πρώτη ημέρα του σεμιναρίου τα άτομα συμμετείχαν ενεργά σε βιωματικές ασκήσεις προκειμένου να βιώσουν τις συνθήκες τυφλότητας. Ακολούθησε εποικοδομητική συζήτηση της εμπειρίας και των συναισθημάτων του καθενός από την εμπειρία αυτή. Ήρθαν σε επικοινωνία με τυφλά και μερικώς βλέποντα άτομα και συζήτησαν θέματα που αφορούν στις ανάγκες των ατόμων με προβλήματα όρασης. Δόθηκαν επίσης οδηγίες για τους τρόπους προσέγγισης και κατεύθυνσης στο χώρο των ατόμων με προβλήματα όρασης.

Τη δεύτερη ημέρα του σεμιναρίου οι παρουσιάσεις και συζητήσεις επικεντρώθηκαν στην οργάνωση υπηρεσιών και δράσεων για άτομα με προβλήματα όρασης από μια βιβλιοθήκη. Αρχικά, έγινε μια ενημέρωση γύρω από τον εθελοντισμό, τα χαρακτηριστικά του, τις ωφέλειες που

προκύπτουν από τον εθελοντισμό και τη διαφορά του από τη φιλανθρωπία, την κοινωνική πρόνοια και τον ερασιτεχνισμό, ενώ παρουσιάστηκε η εμπειρία οργάνωσης εθελοντικής εργασίας από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Έπειτα, παρουσιάστηκαν οι τρόποι οργάνωσης προσφοράς υπηρεσιών για άτομα με προβλήματα όρασης από τη Βιβλιοθήκη, η συμμετοχή του προσωπικού και τα μέτρα εφαρμογής (επεμβάσεις για διευκόλυνση της φυσικής πρόσβασης στο χώρο της Βιβλιοθήκης, απόκτηση ειδικού εξοπλισμού κλπ.).

Την τρίτη ημέρα του σεμιναρίου συζητήθηκαν οι ενέργειες που μπορούν να γίνουν σε επίπεδο ιδρύματος για την προσφορά υπηρεσιών σε άτομα με προβλήματα όρασης και παρουσιάστηκαν οι νόμοι και οι Οδηγίες της Ε.Ε. που ορίζουν θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Στη συνέχεια, έγινε μια θεωρητική προσέγγιση των υποστηρικτικών εργαλείων (λογισμικών και συσκευών) που υπάρχουν και διευκολύνουν την πρόσβαση των ατόμων με προβλήματα όρασης στο κείμενο. Τέλος, πραγματοποιήθηκε πρακτική άσκηση χρήσης του ειδικού σταθμού εργασίας Η/Υ που διαθέτει η Βιβλιοθήκη σε ομάδες των πέντε ατόμων.

Την τέταρτη ημέρα συνεχίστηκε η πρακτική άσκηση των συμμετεχόντων ανά ομάδες των τριών έως πέντε ατόμων στην χρήση του ειδικού σταθμού εργασίας Η/Υ της Βιβλιοθήκης.

Το σεμινάριο απέσπασε πολύ καλή κριτική από όλους τους συμμετέχοντες και ως προς την οργάνωση και ως προς το περιεχόμενό του. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των συμμετεχόντων, το σεμινάριο τους βοήθησε να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για τις ανάγκες των τυφλών και για τις σύγχρονες υποστηρικτικές τεχνολογίες που βοηθούν στην οργάνωση υπηρεσιών προς άτομα με προβλήματα όρασης από τις βιβλιοθήκες.

Εγκαίνια της Βιβλιοθήκης

Την Πέμπτη, 12 Μαΐου 2005, έγιναν τα εγκαίνια της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν εκπρόσωποι του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων του Σχολείου, του Δήμου, της Εκκλησίας, καθώς και μαθητές και καθηγητές του Σχολείου. Από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, παραβρέθηκαν η κα Άννα Φράγκου, Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου και οι κες Έλσα Τσανακτσίδου και Αγάθη Γέγιου, υπεύθυνες για τις προσκτήσεις και την τεχνική επεξεργασία του υλικού της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου αντίστοιχα.

Το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ιδρύθηκε το 2000 και σήμερα διαθέτει Γυμνάσιο και Λύκειο. Υπάγεται στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης και εποπτεύεται από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Ως εποπτευόμενο σχολείο από ένα ελληνικό Πανεπιστήμιο, - το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και ειδικότερα από το τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής -, το Πειραματικό Σχολείο αποτελεί πεδίο εφαρμογής πειραματικών και πρωτοπόρων μεθόδων διδασκαλίας και εκπαίδευσης, που αφορούν πρωτίστως τους μαθητές, αλλά επίσης και εκπαιδευόμενους φοιτητές και καθηγητές.

Το Σχολείο λειτουργεί με περιορισμένο αριθμό μαθητών που εισάγονται με διαδικασίες κλήρωσης. Ο ολοένα και μεγαλύτερος αριθμός αιτήσεων εισαγωγής μαθητών όμως, φανερώνει τη σημασία του Σχολείου και την αποδοχή του από την τοπική κοινωνία. Σε αυτό έχει ιδιαίτερα συμβάλει το εκπαιδευτικό προσω-

πικό που επανδρώνει το σχολείο και το οποίο αποτελείται από προσοντούχους καθηγητές, κατόχους μεταπτυχιακών και διδακτορικών τίτλων και εξειδικευμένους, ώστε να επιτυγχάνουν το καλύτερο αποτέλεσμα στη διδασκαλία των μαθημάτων της ειδικότητάς τους. Παράλληλα, μέσω τακτών συνεδριών υπό την εποπτεία του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, οι καθηγητές του Πειραματικού Σχολείου ενημερώνονται για τις σύγχρονες παιδαγωγικές αντιλήψεις. Ο συνδυασμός παιδαγωγικής ενημέρωσης και γνωστικής επάρκειας καθιστά τους καθηγητές του Πειραματικού Σχολείου άκρως αποτελεσματικούς όχι μόνο στη μετάδοση γνώσεων, αλλά και στην προσέγγιση των μαθητών (λειτουργεί επιπροσθέτως ομάδα στήριξης μαθητών), στην εμφύσηση αξιών και θετικών συμπεριφορών και γενικά στην ομαλή ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους. Άλλωστε στόχος του Σχολείου δεν είναι μόνο η προαγωγή της διαδικασίας της γνώσης ή η ενστάλαξη της αξίας της στους μαθητές για την επιτυχία τους στη ζωή, αλλά και η ενθάρρυνση της αυτενέργειας και της πρωτοβουλίας τους, η ανάπτυξη των πνευματικών και δημιουργικών ταλέντων και δεξιοτήτων τους, η ανάπτυξη της κοινωνικότητάς τους και εν γένει, η προώθηση του συλλογικού πνεύματος, της κοινωνικής αλληλεγγύης, των δημοκρατικών ιδεωδών και της συνεργασίας μεταξύ των λαών.

Σπουδαιότατο ρόλο για την επίτευξη των παραπάνω στόχων παίζει η συμμετοχή του Πειραματικού Σχολείου σε διεθνή προγράμματα, όπως, στο Socrates-Comenius Programme “Philosophy and Social Science”, Coine, Arion, Festival Europeen du Theatre Lyceen Franco-phone. Το Πειραματικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Μακεδονίας έχει ήδη στο ενεργητικό του μια αδελφοποίηση με το σχολείο της Λιθουανίας «Rasa» Gymnasium που εποπτεύεται από το Πανεπιστήμιο Vytautas Magnus University και

ξεκινά την ηλεκτρονική του διασύνδεση, μέσω της Βιβλιοθήκης του και του Εργαστηρίου Πληροφορικής, με σχολεία της Ευρώπης υλοποιώντας το πρόγραμμα e-twinning. Οι μαθητές του Πειραματικού Σχολείου δραστηριοποιούνται ακόμη σε προγράμματα εντός της Ελλάδας που αφορούν στο Περιβάλλον και την Υγεία, το Επάγγελμα και τη Σταδιοδρομία, την Επιχειρηματικότητα και τον Εκδημοκρατισμό, τα οποία συνοδεύονται από εξορμήσεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα και επιτόπια έρευνα.

Η Βιβλιοθήκη του Πειραματικού Σχολείου λειτουργεί ως Παράρτημα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και εποπτεύεται από αυτήν. Η συλλογή της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου προσεγγίζει τους 2.000 τίτλους βιβλίων και άλλου υλικού και εμπλουτίζεται με γρήγορους ρυθμούς. Η Βιβλιοθήκη του Πειραματικού είναι μηχανογραφημένη με το πρόγραμμα αυτοματισμού που διαθέτει η Κεντρική Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και μέσω της τελευταίας έχει πρόσβαση σε πληθώρα online βάσεων δεδομένων. Η Βιβλιοθήκη του Πειραματικού Σχολείου προσφέρει υπηρεσίες πληροφόρησης και υποστήριξης της εκπαίδευσης στους μαθητές και το διδακτικό προσωπικό του Πειραματικού Σχολείου, καθώς και στο διδακτικό προσωπικό των λοιπών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που συστεγάζονται στο κτιριακό συγκρότημα που φιλοξενεί και το Πειραματικό Σχολείο.

Την τελετή των εγκαινίων της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου του Πανεπιστημίου Μακεδονίας τέλεσε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως-Σταυρουπόλεως, κ. Βαρνάβας, ενώ κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης που ακολούθησε απηύθυναν χαιρετισμούς οι: Καθηγητής Κωνσταντίνος Βελέντζας, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Ναθαναήλ Λαδόπουλος, Δήμαρχος Νεαπόλεως, Γεώργιος Καρατάσιος, Περιφε-

ρειακός Διευθυντής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Κεντρικής Μακεδονίας και Χρήστος Ρουμπίδης Προϊστάμενος 2ου Γραφείου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν ομιλίες από τον κ. Δημήτριο Γουδήρα, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Επόπτη του Πειραματικού Σχολείου και από την κα Μαρία Χριστοφορίδου, Φιλολόγο του Λυκείου του Πειραματικού Σχολείου και Υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου.

Η εκδήλωση των εγκαινίων ολοκληρώθηκε με μουσικό πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχαν μαθητές του Γυμνασίου του Πειραματικού Σχολείου με την επιμέλεια της Καθηγήτριας Μουσικής του Πειραματικού Σχολείου, κας Ζωής Τσιλίκη και στη συνέχεια ακολούθησε δεξίωση στον προαύλιο χώρο του Σχολείου.

Ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Βελέντζας κόβει την κορδέλα των εγκαινίων

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Νεαπόλεως-Σταυρουπόλεως, κ. Βαρνάβας

Ο κ. Ναθαναήλ Λαδόπουλος, Δήμαρχος Νεαπόλεως

Ο κ. Χρήστος Ρουμπίδης, Προϊστάμενος 2ου Γραφείου Δ.Ε. Δυτικής Θεσσαλονίκης

Ο κ. Γεώργιος Καρατάσιος, Περιφερειακός Διευθυντής Π.Ε. και Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας

Ο κ. Δημήτριος Γουδήρας, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και Επόπτης του Πειραματικού Σχολείου

Η κα Μαρία Χριστοφορίδου, Φιλόλογος του Λυκείου του Πειραματικού Σχολείου και Υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου

Η Καθηγήτρια Μουσικής του Πειραματικού Σχολείου, κα Ζωή Τσιλίκη με μαθητή του Σχολείου

Ο Πρύτανης του Παν/μίου Μακεδονίας, Καθηγ. Κων/νος Βελέντζας, η Πρ. Δ/σης της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Παν/μίου Μακεδονίας, κα Άννα Φράγκου και οι κες Έλσα Τσανακτσίδου και Αγάθη Γέγιου, Βιβλιοθηκονόμοι, Υπάλληλοι της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας

Εικόνες από τη Βιβλιοθήκη του Πειραματικού Σχολείου

Σκηνές από τη μουσική εκδήλωση που ακολούθησε την τελετή των εγκαινίων της Βιβλιοθήκης του Πειραματικού Σχολείου

ΠΑΡΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

**Σεμινάριο
«Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών για ΑμεΑ» από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στα πλαίσια του έργου «ΕΥΤΕΧΝΟΣ»
7-25 Φεβρουαρίου 2005, Θεσσαλονίκη**

Τη Δευτέρα 7 Φεβρουαρίου 2005 έως και την Παρασκευή 25 Φεβρουαρίου 2005, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη ενός (1) ατόμου στο Ξενοδοχείο Kinissi Palace στη Θεσσαλονίκη για την παρακολούθηση σεμιναρίου με θέμα «Υποστηρικτικές Τεχνολογίες Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών για ΑμεΑ», την οποία διοργανώθηκε από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών στα πλαίσια του έργου «ΕΥΤΕΧΝΟΣ». Σκοπός του σεμιναρίου ήταν η κατάρτιση στελεχών και η απόκτηση τεχνογνωσίας που θα επιτρέπει την αποτελεσματική χρήση κανόνων προσβασιμότητας, εξειδικευμένων εργαλείων, και τεχνολογιών αιχμής για τον σχεδιασμό και ανάπτυξη εφαρμογών και δικτυακών υπηρεσιών που να είναι προσβάσιμες και από ΑμεΑ. Το άτομο της Βιβλιοθήκης που παρακολούθησε το σεμινάριο ήταν ο κος Μαυρίδης Μάριος (Πληροφορικός, συμβασιούχος έργου ορισμένου χρόνου).

Τις πρώτες τρεις ημέρες (7-2,9-2 και 11-2) του σεμιναρίου παρουσιάστηκε από τον κο Κουρουπέτρογλου Γεώργιο, μια θεωρητική προσέγγιση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Παράλληλα έγινε παρουσίαση νέων τεχνολογιών και συστημάτων που συμβάλλουν στην επίλυση των ανωτέρω προβλημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στις τεχνολογίες προσομοίωσης φωνής για διευκόλυνση των ατόμων με προβλήματα στην όραση.

Το δεύτερο τμήμα (14-2,16-2 και 18-2) του σεμιναρίου παρουσίασε ο κος Πίνο Αλέξανδρος, παρέχοντας στους συμμετέχοντες τη δυνατότητα μια ποιο πρακτικής εφαρμογής των τεχνολογιών και συσκευών που αναφέρθηκαν στο πρώτο τμήμα. Ο κος Πίνο παρουσίασε βοηθητικές συσκευές για διάφορες παθήσεις ενώ πολλές από αυτές εγκαταστάθηκαν και λειτούργησαν προς επίδειξη του κοινού.

Το τρίτο και τελευταίο τμήμα (21-2,23-2 και 25-2) του σεμιναρίου παρουσίασαν διαδοχικά εξειδικευμένοι ομιλητές πάνω σε συγκεκριμένες παθήσεις. Έγιναν λεπτομερείς αναφορές στα αίτια, τα προβλήματα που υφίστανται σε κάθε πάθηση, ενώ η τελευταία ημέρα περιελάμβανε τεχνικές που αφορούσαν στη σχεδίαση ιστοτόπων. Αναλύθηκαν οι κανόνες που διέπουν τη σχεδίαση για όλους καθώς και εργαλεία ελέγχου της προσβασιμότητας σε ιστοχώρους.

**Ημερίδα
«Οι Λαϊκές Βιβλιοθήκες στο
Διαδίκτυο»
21 Μαρτίου 2005, Αθήνα**

Στις 21 Μαρτίου 2005 διοργανώθηκε από το ΥΠΕΠΘ και τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας και πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα ημερίδα με θέμα

«Οι Λαϊκές Βιβλιοθήκες στο Διαδίκτυο». Στις εργασίες της ημερίδας συμμετείχε από το προσωπικό της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας ο κ. Κ. Ζωντανός ο οποίος και παρουσίασε εισήγηση με τίτλο «Η πύλη για τις Ελληνικές Λαϊκές Βιβλιοθήκες: ηλεκτρονικό περιεχόμενο και παρεχόμενες υπηρεσίες πληροφόρησης».

Ο βασικός σκοπός της ημερίδας ήταν η παρουσίαση της δικτυακής πύλης για τις ελληνικές λαϊκές βιβλιοθήκες (<http://www.infolibraries.gr/>) που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του έργου «Οριζόντια Δράση Δημιουργίας Δικτυακών Τόπων για τις Βιβλιοθήκες» του επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Μέσω του Infolibraries δίνεται η δυνατότητα σε όλες τις λαϊκές βιβλιοθήκες της Ελλάδας (δημόσιες και δημοτικές) να αναπτύξουν δυναμικά τον δικό τους δικτυακό τόπο με την εφαρμογή ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου και ταυτόχρονα να αποκτήσουν μια ενιαία πύλη πρόσβασης στο περιεχόμενο αυτών των δικτυακών τόπων και σε άλλες σχετικές πηγές πληροφοριών. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση της πύλης Infolibraries.

**Διημερίδα
«Βιβλιοθήκες του 21^{ου} Αιώνα:
Υπηρεσίες, Συνεργασίες, Ανατροπές
και Σταθερές»
21-22 Μαρτίου 2005, Πειραιάς**

Στις 21-22 Μαρτίου 2005 πραγματοποιήθηκε στον Πειραιά διημερίδα με θέμα «Βιβλιοθήκες του 21^{ου} αιώνα: υπηρεσίες, συνεργασίες, ανατροπές και σταθερές». Η διημερίδα διοργανώθηκε από την Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιά και την Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης.

Εισηγήτρια ήταν η Dr Sohair F. Wastawy, διευθύντρια της Βιβλιοθήκης

της Αλεξάνδρειας και πρώην διευθύντρια της Βιβλιοθήκης του Πολυτεχνείου του Illinois, Chicago, με διευρυμένες αρμοδιότητες επί του προϋπολογισμού, του προσωπικού, των υπηρεσιών και των σχέσεων της βιβλιοθήκης σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.

Στη διημερίδα συμμετείχαν εκπρόσωποι από ελληνικές βιβλιοθήκες ΑΕΙ και ΤΕΙ. Συντονίστρια της διημερίδας ήταν η κα Ανθή Κατσιρίκου. Το πρόγραμμα της διημερίδας περιλάμβανε δυο εισηγήσεις, και οι δυο έγιναν από την Dr Sohair F. Wastawy.

Την πρώτη ημέρα έγινε ενημέρωση σχετικά με τις βιβλιοθήκες του 21^{ου} αιώνα. Δόθηκε ο ορισμός της έννοιας της βιβλιοθήκης από την Dr Sohair F. Wastawy, η σημασία της βιβλιοθήκης σε κάθε κοινωνία, οι αξίες που εκφράζει, αλλά και ο σημαντικός ρόλος του βιβλιοθηκονόμου, ο οποίος αλλάζει και εξελίσσεται ραγδαία καθώς αυξάνονται οι πηγές πληροφόρησης με ιλιγγιώδεις ρυθμούς. Έγινε λόγος για το Internet γενικά και τονίστηκε πως παρ' όλη την πληθώρα των ιστοσελίδων που είναι διαθέσιμες στο Internet, μόνο ένα μικρό ποσοστό ανταποκρίνεται, ως κατάλληλο, στις έρευνες των χρηστών. Επίσης, υπενθυμίστηκε το γεγονός πως υπάρχουν ακόμη χώρες στον κόσμο που δεν έχουν πρόσβαση στον παγκόσμιο ιστό (WWW).

Την επόμενη ημέρα παρουσιάστηκαν προβληματισμοί που αφορούν στον χώρο των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών. Τέθηκαν ερωτήματα που απασχολούν σήμερα τις ακαδημαϊκές κοινότητες, όπως αν το Διαδίκτυο είναι η βιβλιοθήκη, αν οι πολιτισμοί θα μπορούσαν να επιζήσουν χωρίς τα κτήρια βιβλιοθηκών και τις δημοσιεύσεις εγγράφων, αν οι εξειδικευμένες πύλες θα αναπαράγουν ένα μεγάλο μέρος της παραδοσιακής λειτουργίας των βιβλιοθηκών στον Ιστό κ.α. Ερωτήματα αμφιλεγόμενα για την επικρατούσα κατάσταση των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Δόθηκε, επίσης, έμφαση τόσο στην αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής των καθημερινών δραστηριοτήτων των ανθρώπων που προκάλεσαν η εμφάνιση του Διαδικτύου και οι σύγχρονες τεχνολογίες, όσο και στην αναγκαιότητα ενσωμάτωσης και χρήσης των νέων αυτών εργαλείων στις λειτουργίες των βιβλιοθηκών, καθώς και στην αναγκαιότητα ανάπτυξης συνεργασιών και ενεργούς συμμετοχής των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών στην εκπαιδευτική διαδικασία και την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.

Η εισήγηση έκλεισε με την πρόβλεψη ότι στα επόμενα χρόνια οι βιβλιοθήκες θα έχουν την πρόκληση της διαμόρφωσης του νέου τους ρόλου, καθώς και ότι το μέλλον των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών θα στηριχτεί στον προγραμματισμό αλλά και τον μετασχηματισμό ολόκληρης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

**«Παρουσίαση της δικτυακής πύλης
[http://www.infolibraries.gr/»](http://www.infolibraries.gr/)
31 Μαρτίου 2005, Θεσσαλονίκη**

Ομιλητές:

- Ιωάννης Τροχόπουλος (Διευθυντής Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Βέροιας)
- Σταυρούλα Μπακλαβά. (εκπρόσωπος εταιρείας Exodus).

Την Πέμπτη 31/3/2005 παρουσιάστηκε η δικτυακή πύλη www.infolibraries.gr στο Αμφιθέατρο Συνεδρίων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης, με σκοπό την προβολή και διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου «Οριζόντια Δράση Δημιουργίας Δικτυακών Τόπων για τις Βιβλιοθήκες» (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας, Πρόσκληση 54). Την εκδήλωση διοργάνωσε η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας.

Ο κ. Τροχόπουλος αναφέρθηκε στο ρόλο που ασκούν οι λαϊκές βιβλιοθήκες στην πληροφόρηση των πολιτών και τόνισε

την ανάγκη ύπαρξης μιας ηλεκτρονικής πύλης η οποία θα συγκεντρώνει τις ιστοσελίδες των λαϊκών βιβλιοθηκών πανελλαδικά. Κινούμενη προς αυτήν την κατεύθυνση η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας σε συνεργασία με την εταιρεία 'Exodus' ανέλαβαν το έργο 'Infolibraries' (www.infolibraries.gr) με στόχο:

- την δυναμική ανάπτυξη δικτυακών τόπων (έως 100) επιλεγμένων δημοσίων βιβλιοθηκών που θα λειτουργήσουν ως πρότυπα δημόσια κέντρα πληροφόρησης,
- το σχεδιασμό, ανάπτυξη και προσδιορισμό της ταυτότητας της πύλης πρόσβασης.

Το γεγονός ότι το 2003 μόνο πέντε (5) λαϊκές βιβλιοθήκες είχαν παρουσία στο Διαδίκτυο, ενώ σήμερα, στο έτος 2005, οι λαϊκές βιβλιοθήκες με ιστοσελίδα αριθμούνται στις 51, αποδεικνύει πως οι παραπάνω στόχοι είναι εφικτοί και επιτυγχάνονται με τη συνεργασία των βιβλιοθηκών, με την εκπαίδευση προσωπικού, καθώς και με τη συνεχή οικονομική στήριξη και χρηματοδότηση. Ο κ. Τροχόπουλος παρουσίασε την ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης της Βέροιας, των Σερρών και της Δραπετσώνας ως πρότυπα παραδείγματα ιστοτόπων.

Η κα Μπακλαβά μίλησε για τη συνεργασία της εταιρείας Exodus με τη Βιβλιοθήκη της Βέροιας για την περάτωση του έργου Infolibraries. Ο ρόλος της εταιρείας στο συγκεκριμένο έργο ήταν να προσφέρει την απαραίτητη υποστήριξη για την πλήρη αξιοποίηση του Διαδικτύου και των νέων τεχνολογιών. Η κα Μπακλαβά υπογράμμισε την ανάγκη κατάλληλης εκπαίδευσης των εργαζομένων των βιβλιοθηκών για την τακτική ανανέωση του περιεχομένου των ιστοσελίδων, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η παρεμβολή Πληροφορικών σε μια τέτοιου είδους διαδικασία. Τέλος, ευχήθηκε τη συμβολή όλων για την στήριξη, ανάπτυξη και προώθηση του έργου.

**Παρουσίαση
της βάσης δεδομένων “Scopus”
(Elsevier)
6 Απριλίου 2005, Θεσσαλονίκη**

Την Τετάρτη 6 Απριλίου 2005 διοργανώθηκε στα πλαίσια του έργου: «Εκσυγχρονισμός Συστήματος Βιβλιοθηκών Α.Π.Θ» (Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ ΙΙ), σεμινάριο με σκοπό την παρουσίαση της βάσης «Scopus» από τον εκδοτικό οίκο «Elsevier». Το σεμινάριο διεξήχθη στο αμφιθέατρο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ και το παρακολούθησαν από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, η Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Βιβλιοθήκης κα Άννα Φράγκου και οι βιβλιοθηκονόμοι: κα Λίζα Παπαβραμίδου και κα Νούλα Αλβανούδη.

Η βάση Scopus (<http://www.scopus.com>) αποτελεί τη μεγαλύτερη σε παγκόσμιο επίπεδο βάση ευρετηριασμού επιτομών και παραπομπών διεξάγοντας ταυτόχρονη έρευνα σε μια μεγάλη ποικιλία πηγών που διατίθενται στο Διαδίκτυο. Προσφέρει τη μεγαλύτερη κάλυψη στις θετικές, τεχνικές, ιατρικές και κοινωνικές επιστήμες από οποιαδήποτε άλλη βάση δεδομένων, ευρετηριάζοντας 14.000 τίτλους περιοδικών από περισσότερους από 4.000 εκδότες. Οι επιτομές που περιλαμβάνει ανάγονται μέχρι και το 1966, ενώ η βάση ενημερώνεται ημερησίως. Προσφέρει καινοτόμα εργαλεία τόσο για την έρευνα, όσο και για τη συνεχή ενημέρωση των ερευνητών στους τομείς ενδιαφερόντων τους. Δίνει τη δυνατότητα στον τελικό χρήστη να εντοπίσει σε πόσα άλλα άρθρα έχουν αναφερθεί το άρθρο και ο συγγραφέας που τον ενδιαφέρουν συντελώντας σε μια διεξοδική και μεθοδική έρευνα.

**Ημερίδα
«Open Access: A New Opportunity for
Scholarly Communication
8 Απριλίου 2004, Θεσσαλονίκη**

Την Παρασκευή 8 Απριλίου πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Πολυμέσων του κτηρίου της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. ημερίδα με θέμα «Open Access: A New Opportunity for Scholarly Communication» με εισηγήτρια τη Valentina Comba (Coordinator, University of Bologna [Italy] Digital Library - Alm@DL). Στην εκδήλωση, που διοργανώθηκε στα πλαίσια του έργου «Εκσυγχρονισμός του Συστήματος Βιβλιοθηκών Α.Π.Θ.» (ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ), συμμετείχε η Προϊσταμένη Διεύθυνσης της Βιβλιοθήκης κα Άννα Φράγκου.

Στόχος της παρουσίασης ήταν η γνωριμία των συμμετεχόντων με την ιδέα της «Ανοιχτής Πρόσβασης» (Open Access). Σύμφωνα με την ιδέα αυτή:

- Ο/οι συγγραφείς/είς και ο/οι κάτοχος/οι των πνευματικών δικαιωμάτων ενός έργου παραχωρεί/ούν σε όλους τους χρήστες το ελεύθερο, αμετάκλητο, παγκόσμιας κλίμακας και παντοτινό δικαίωμα να έχουν πρόσβαση και άδεια αντιγραφής, χρήσης, διανομής, μεταβίβασης και επίδειξης του έργου στο κοινό, καθώς επίσης να δημιουργούν και να διανέμουν παράγωγα έργα, με κάθε ψηφιακό μέσο και για κάθε σοβαρό σκοπό, με την προϋπόθεση ότι θα δημιουργούν έναν μικρό μόνο αριθμό έντυπων αντιγράφων για προσωπική τους χρήση.
- Μια πλήρης έκδοση του έργου και όλων των παραρτημάτων του, συμπεριλαμβανομένου ενός αντιγράφου της άδειας χρήσης του έργου όπως περιγράφηκε παραπάνω, σε κατάλληλη ηλεκτρονική μορφή, κατατίθεται αμέσως με την πρώτη δημοσίευση του έργου σε τουλάχιστον ένα ψηφιακό αποθετήριο (online depository) που υποστηρίζεται από κάποιο ακαδημαϊκό ίδρυμα, επιστημονική ένωση, κυβερνητική υπηρεσία, ή άλλο αναγνωρισμένο ίδρυμα που επι-

διώκει την ενίσχυση, την ανοικτή πρόσβαση, ανεμπόδιστη διανομή, διαλειτουργικότητα και μακροχρόνια αρχειοθέτηση/διατήρηση.

(Bethesda Statement on Open Access Publishing, 20 Ιουνίου 2003)

Κατά την εισήγησή της που έγινε στην αγγλική γλώσσα η κα Comba κάλυψε τους παρακάτω τομείς σχετικά με το Open Access:

1. A changing environment: reasons and conditions leading to the Open Access movement.
 - 1.1 The crisis of scholarly communication in the late nineties: prices, technologies and policies.
 - 1.2 The main “players” reactions: publishers, authors, libraries (universities).
2. Steps forward: the Budapest “Manifesto”, the Paris Conference, the Berlin Declaration.
 - 2.2 The debate and its evolution: the Open Access as an opportunity.
 - 2.3 The copyright and the relations between authors, publishers and institutions; Creative Commons.
3. The academic communities and the publishers’ policies: the ROMEO project.
4. The new economic models.
5. Advocacy and the Universities strategies.
6. Technical aspects.
7. Research evaluation and new indicators: the Open Access Citation Index.
8. Thinking to the future, now: e-publishing and the role of libraries.
9. OSI manual and plagiarism software presentation.

**Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο
«Νέες Τεχνολογίες στη
Δια Βίου Μάθηση»
16-17 Απριλίου 2005, Λαμία**

Στις 16 και 17 Απριλίου 2005 διοργανώθηκε από το ΤΕΙ Λαμίας, τη ΓΤΕΕ, τον

ΟΕΕΚ, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, το ΕΑΠ, το Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας και τη ΝΕΛΕ Φθιώτιδας, Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο με θέμα τις «Νέες Τεχνολογίες στη Δια Βίου Μάθηση». Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του ΤΕΙ Λαμίας.

Τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου εκπροσώπησαν οι βιβλιοθηκονόμοι κα. Κυριακή Μπαλτά και κα. Ελισάβετ Χανταβαρίδου.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν περίπου 650 σύνεδροι κυρίως επιστήμονες από το χώρο της εκπαίδευσης και της πληροφορικής.

Η θεματολογία κάλυψε διάφορες πτυχές σχετικές με τις εθνικές και ευρωπαϊκές στρατηγικές για την ανάπτυξη της δια βίου μάθησης στην Ελλάδα, τα πρότυπα και τα μοντέλα ανάπτυξης υπηρεσιών δια βίου μάθησης από τα ελληνικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άλλους εμπλεκόμενους φορείς, τη διδακτική ενηλίκων, την αρχιτεκτονική ηλεκτρονικών συστημάτων για την παροχή προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης, τη θεματολογία που σχετίζεται με την εξ αποστάσεως παροχή εκπαίδευσης και τέλος, την παρουσίαση κάποιων ήδη υπάρχοντων προγραμμάτων εκπαίδευσης σε διάφορους οργανισμούς.

Τα θέματα ειδικότερα:

- Αξιοποίηση εκπαιδευτικών τεχνολογιών στη δια βίου μάθηση.
- Ηλεκτρονική δια βίου μάθηση.
- Ποιότητα στα προγράμματα δια βίου μάθησης.
- Θεωρίες και προσεγγίσεις δια βίου μάθησης με τη χρήση τεχνολογιών.
- Μελέτες περίπτωσης στη δια βίου μάθηση με την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.
- Ρόλος των εκπαιδευτών στη δια βίου μάθηση.

Πραγματοποιήθηκαν επίσης, εναρκτήριες ομιλίες από το Γ. Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων, τον πρόεδρο του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και τον Υφυπουργό του ΥΠΕΠΘ με στόχο την παρουσίαση των εθνικών στρατηγικών για την ανάπτυξη της διαβίου μάθησης στην Ελλάδα.

Ημερίδα με θέμα:
«Άτομα με Προβλήματα Όρασης:
τα Προβλήματά τους και Τρόποι Αντι-
μετώπισης»
10 Μαΐου 2005, Θεσσαλονίκη

Την Τρίτη 10 Μαΐου 2005 διοργανώθηκε από την Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής του Α.Π.Θ σε συνεργασία με τον Πανελλήνιο Σύλλογο Τυφλών και τη Σχολή Τυφλών ημερίδα με θέμα «Άτομα με Προβλήματα Όρασης: τα Προβλήματά τους και Τρόποι Αντιμετώπισης». Η ημερίδα διεξήχθη στο αμφιθέατρο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ και το παρακολούθησε από τη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας η βιβλιοθηκονόμος κα Νούλα Αλβανούδη.

Η ημερίδα χωρίστηκε σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος έγινε αναφορά σε ιστορικά στοιχεία, οργανώσεις και ιδρύματα που αφορούν στα άτομα με προβλήματα όρασης και παρουσίαση των προβλημάτων που απασχολούν το χώρο της τυφλότητας γενικότερα. Στη συνέχεια παρουσιάστηκαν τα προβλήματα που σχετίζονται με την ψυχολογία, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την εκπαίδευση Α'βάθμια και Β'βάθμια των ατόμων με προβλήματα όρασης και παράλληλα προτάθηκαν τρόποι αντιμετώπισης.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάστηκε ο χώρος του αθλητισμού και της ψυχαγωγίας αναφορικά με τα άτομα με προβλήματα όρασης, τα προβλήματα που προκύπτουν και λύσεις γι' αυτά. Επίσης, έγινε παρουσίαση των βοηθημάτων (πιεσόμετρο,

πυξίδα, ζυγαριά, ρολόι, παιχνίδια, όπως τράπουλα, κ.ά) που υπάρχουν στο εμπόριο, ειδικά κατασκευασμένων για τα άτομα με προβλήματα όρασης, οι λειτουργίες τους και ο τρόπος των οποίων μπορούν να διευκολύνουν την καθημερινότητα των τυφλών. Έπειτα, παρουσιάστηκε το θέμα της χρήσης των Η/Υ από τα άτομα με προβλήματα όρασης με αναφορά στα ειδικά προγράμματα Η/Υ που υπάρχουν και τους σταθμούς εργασίας Η/Υ που έχουν εγκατασταθεί, συμπεριλαμβανομένου και αυτού που υπάρχει στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Μακεδονίας. Τέλος, έγινε αναφορά στη χρήση των σκύλων οδηγών από τα άτομα με προβλήματα όρασης.

Συνέδριο
«Αποτίμηση του Έργου και των
Υπηρεσιών των Βιβλιοθηκών»
13-15 Ιουνίου 2005, Σίνδος

Το συνέδριο «Αποτίμηση του Έργου και των Υπηρεσιών των Βιβλιοθηκών» διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ II και σε συνεργασία με την Association of Research Libraries των ΗΠΑ ([ARL](#)). Η ARL είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός στον οποίο συμμετέχουν οι βιβλιοθήκες ερευνητικών ιδρυμάτων της Βορείου Αμερικής. Τα μέλη της φτάνουν τα 123 ιδρύματα, ενώ αποστολή της είναι να επηρεάζει τις δημόσιες πολιτικές που επιδρούν στις ερευνητικές βιβλιοθήκες και στις κοινότητες που αυτές εξυπηρετούν.

Ομιλητές ήταν οι: Colleen Cook, Brinley Franklin, Martha Kyrillidou, Terry Plum και Bruce Thompson. Ένας έκτος ομιλητής, ο Stephen Town δεν μπόρεσε να παρευρεθεί στις εργασίες του συνεδρίου.

Οι ομιλίες διεξήχθησαν στα αγγλικά και φιλοξενήθηκαν στο νέο αμφιθέατρο της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΠ) του ΤΕΙΘ. Τη Δευτέρα 13/6 πραγματοποιήθηκαν οι εγγραφές

και η εναρκτήρια ομιλία *Vergina and its ruins* από την κα. Χρυσούλα Σαατσόγλου-Παλιαδέλη, καθηγήτρια Αρχαιολογίας ΑΠΘ, στην αίθουσα εκδηλώσεων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Θεσσαλονίκης.

Τη Βιβλιοθήκη εκπροσώπησαν οι βιβλιοθηκονόμοι: κυρίες Κυριακή Μπαλτά, Φωτεινή Πολυμεράκη, Ευαγγελία Σέμκου, Ελισάβετ Χανταβαρίδου και η Προϊσταμένη Διεύθυνσης, κα Άννα Φράγκου. Η κα. Φράγκου συμμετείχε στο προεδρείο της τελευταίας συνεδρίας μαζί με τις κυρίες Κυριλλίδου, Συνέλλη και Κακούρη με θέμα «Library Decision Making and Evaluation in Greek Libraries: a Discussion and Exploration of Opportunities».

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν στο συνέδριο αφορούσαν στην ανάγκη για αποτίμηση του έργου των βιβλιοθηκών, στην παρουσίαση της τυποποιημένης έρευνας LibQUAL+™, στην αξιολόγηση της χρήσης των ηλεκτρονικών πηγών βιβλιοθηκών και στην παρουσίαση του MINES (Measuring the Impact of Networked Electronic Services, or MINES for Libraries™), ενός εργαλείου αξιολόγησης ηλεκτρονικών υπηρεσιών βιβλιοθηκών.

LibQUAL+™

Το LibQUAL+™ είναι ένα χρήσιμο εργαλείο για την συλλογή και ανάλυση δεδομένων όσον αφορά τη γνώμη των χρηστών βιβλιοθηκών για την ποιότητα των υπηρεσιών που τους προσφέρονται. Πάνω από 500 βιβλιοθήκες έχουν συμμετάσχει στην έρευνα αυτή ως τώρα, η οποία διεξάγεται κατά τους μήνες Φεβρουάριο-Μάιο κατά κύριο λόγο. Οι βιβλιοθήκες που έχουν λάβει μέρος στην έρευνα ήταν βιβλιοθήκες κολεγίων και πανεπιστημίων, δημόσιες βιβλιοθήκες, βιβλιοθήκες επιστημών υγείας, νομικές βιβλιοθήκες κτλ. Οι συμμετέχοντες πήραν μέρος στην έρευνα είτε αυτόνομα είτε ως μέλη

κάποιας κοινοπραξίας. Το LibQUAL+™ έχει εξαπλωθεί και σε χώρες εκτός Η.Π.Α., όπως Καναδά, Ηνωμένο Βασίλειο και Ευρώπη. Το LibQUAL+™ προήλθε από ένα άλλο εργαλείο, το SERVQUAL, ένα δημοφιλές εργαλείο για την αξιολόγηση της ποιότητας υπηρεσιών στον ιδιωτικό τομέα. Οι βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Texas A&M University χρησιμοποιούσαν το SERVQUAL για αρκετά χρόνια, μέχρι που ανέκυψε η ανάγκη για κάτι νέο που θα απευθυνόταν αποκλειστικά στις βιβλιοθήκες. Μετά από συνεργασία της ARL με τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Texas A&M University προέκυψε το LibQUAL+™.

Η έρευνα του LibQUAL+™ γίνεται μέσω του Διαδικτύου και αποτελείται από 2 σελίδες. Στην πρώτη αναπτύσσονται 22 ερωτήσεις (ίδιες για όλες τις βιβλιοθήκες που συμμετέχουν), ενώ υπάρχει και χώρος για σχόλια από τη μεριά του ερωτώμενου. Εάν κάποια βιβλιοθήκη θέλει να προσθέσει και ερωτήσεις που αφορούν στις δικές της τοπικές ανάγκες, μπορεί να προσθέσει στις 22 ερωτήσεις είτε 0 είτε 5 ερωτήσεις επιπλέον.

Αξιολόγηση της χρήσης των ηλεκτρονικών πηγών βιβλιοθηκών

Η συλλογή πληροφοριών για τη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών βιβλιοθηκών μπορεί να βοηθήσει στη λήψη αποφάσεων σχετικά με υπηρεσίες και πηγές πληροφοριών, καθώς και στην αξιολόγηση της ανταποδοτικότητας κόστους, ώστε να ληφθούν καλύτερα αποφάσεις σχετικά με την ανάπτυξη συλλογών. Το συμπέρασμα του ομιλητή (Terry Plum) ήταν ότι όσο οι βιβλιοθήκες εξαρτώνται όλο και λιγότερο από υπηρεσίες που παρέχουν προμηθευτές, από ηλεκτρονικά περιοδικά που απαιτούν συνδρομή και από βάσεις δεδομένων πλήρους κειμένου για να έχουν πρόσβαση στην ακαδημαϊκή πληροφορία, τόσο οι έρευνες μέσω Διαδικτύου, σε συνδυασμό με εφαρμογές ό-

πως το MINES, θα γίνουν σημαντικά εργαλεία για την αξιολόγηση ηλεκτρονικών πηγών. Ιδίως με την αύξηση στις τιμές των περιοδικών (το 2003 οι βιβλιοθήκες της ARL ξόδεσαν το 28,3% των δαπανών τους στα περιοδικά), η σημασία της συλλογής δεδομένων για την αξιολόγηση αυτών των πηγών γίνεται περισσότερο επείγουσα.

Κάποιοι προμηθευτές συλλέγουν δεδομένα για τη χρήση ηλεκτρονικών πηγών, αλλά παρουσιάζονται κάποια προβλήματα σχετικά με το θέμα αυτό:

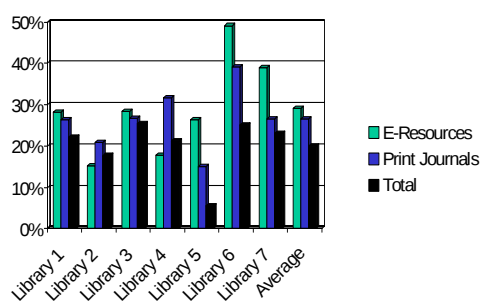
- Οι αναφορές προμηθευτών δεν παρέχουν αρκετά λεπτομερή πληροφόρηση.
- Οι αναφορές προμηθευτών δεν είναι συνεπείς ως προς τους ορισμούς μεταβλητών.
- Οι αναφορές προμηθευτών δε χρησιμοποιούν τα ίδια μέτρα/πρότυπα με άλλους προμηθευτές.
- Κάποιοι προμηθευτές δεν παρουσιάζουν καν αναφορές.

Η λύση που προτείνεται είναι μια υποδομή αξιολόγησης που θα συνυπολογίζει δεδομένα από μετρητές (counters) και έρευνες μέσω Διαδικτύου. Τέτοιου είδους δεδομένα μπορούν να είναι συνεπή για μια ποικιλία διαφορετικών βάσεων δεδομένων ή και υπηρεσιών ψηφιακών βιβλιοθηκών. Αυτή η αξιολόγηση μπορεί να εφαρμοστεί σε περιοδικά ανοιχτής πρόσβασης, υπηρεσίες προδημοσιευμένων άρθρων, institutional repositories, βάσεις δεδομένων και ηλεκτρονικά περιοδικά που παρέχουν δωρεάν υλικό προς αναζήτηση και μεταφόρτωση

MINES for libraries

Το MINES είναι μια έρευνα μέσω Διαδικτύου που συλλέγει δεδομένα για τη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών και τα δημογραφικά στοιχεία των χρηστών. Υιοθετήθηκε από την ARL το 2003 ως εργαλείο των «New Measures». Πέραν

των Η.Π.Α., δεκαέξι βιβλιοθήκες του Καναδά έχουν εφαρμόσει τη μεθοδολογία του MINES μέσω σύμβασης μεταξύ της ARL και του Ontario Council of University Libraries (OCUL). Το MINES αξιολογεί ποιος χρησιμοποιεί τις ηλεκτρονικές πηγές της βιβλιοθήκης, πού βρίσκεται τη στιγμή της χρήσης και ποιος ο σκοπός που τις χρησιμοποιεί. Η στιγμή της μέτρησης γίνεται με την εμφάνιση μιας οθόνης προτού ο χρήστης αρχίσει να χρησιμοποιεί μια ηλεκτρονική υπηρεσία.

Παρουσίαση αποτελεσμάτων στο MINES

Χρήσιμες διευθύνσεις

- Δικτυακός τόπος του συνεδρίου <http://www.lib.teithe.gr/Conf05/index.html>.
- Βιβλιογραφία για την αποτίμηση βιβλιοθηκών <http://www.lib.teithe.gr/Conf05/bib/greecereader.pdf>.
- Πρόγραμμα Στατιστικών και Μέτρησης της ARL <http://www.arl.org/stats/>
- LibQUAL+™ <http://www.libqual.org/>
- MINES for Libraries <http://www.arl.org/stats/newmeas/mines.html>

Ανακοίνωση μιας Ελληνικής επιτυχίας

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την εκκίνηση του συνεδρίου ανακοινώθηκε από την κα. Μ. Κακούρη ότι η κα. Κλωντίνη Ξενίδου-Δέρβου της Βιβλιοθήκης των Τμημάτων Φυσικής και Πληροφορικής του Α.Π.Θ. προτάθηκε για το πρώτο

SLA Europe Information Professional Award (SLA EIP 2005) για τη σημαντική της προσφορά στη δημιουργία και τη συνεχή ανάπτυξη της Κοινοπραξίας των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link) και ήταν η μία από τις δύο επιλαχούσες που βγήκαν για πρώτη φορά φέτος, λόγω του υψηλού επιπέδου των προτεινόμενων.

Το σχετικό κείμενο της ανακοίνωσης της SLA βρίσκεται στη διεύθυνση:
<http://www.sla-europe.org/EIP/2005/SLA%20EIP%20Press%20Release%20May%202005.pdf>

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Νέες συνδρομές περιοδικών

Το Τμήμα Περιοδικών Εκδόσεων της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου ενημερώνει τα μέλη του Πανεπιστημίου ότι ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων για τη συνδρομή της Βιβλιοθήκης σε νέους τίτλους περιοδικών έχει οριστεί η 31^η Αυγούστου 2005

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΣΑΣ ΕΥΧΟΝΤΑΙ

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟ ΚΑΛΟ